

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਐਸ. ਐਸ. ਜੇ

ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2009 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 10418

17 ਜੁਲਾਈ, 2009

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950-ਅਨੁਛੇਦ 226—ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961—ਐੱਸ. 7(2)-ਰੈਸ ਜੁਇਡੀਕਾਟਾ- ਸ਼ਾਮਲਤ ਜ਼ਮੀਨ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਹੀਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਵ-ਹਿੱਤ-ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ-ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਟੇ 'ਤੇ ਸਨ। ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗਲਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲੀ ਲੀਜ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ

ਨਾਲ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ-ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਚੀਜ਼ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਵਰਜਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜੋ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਗਲਤ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਐਕਟ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ.

(ਪਰਾ 10)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਹਨ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲੀਜ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

(ਪਰਾ 10)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਧਾਰ ਮਿੱਤਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਆਰ.ਐਸ. ਮਿੱਤਲ,
ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੀ .

ਐਸਐਸ ਸਰੋ, ਜੇ.

(1) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 12 ਜੂਨ, 2009 (ਅਨੁਛੇਦ-ਪੀ.8) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਕਰਾਹ, ਤਹਿਸੀਲ ਪਿਹੋਵਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੀ ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਲ ਅਲਾਟੀਆਂ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਅਤੇ ਵਾਰਿਸ ਹਨ। ਨਾਮ

ਐੱਸ. ਸਾਰੋਂ ਜੇ.ਜੇ

ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਵਿਆਜ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਲ 1956-57 ਲਈ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਅਤੇ ਪੂਰਵਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਕਰਾਹ ਵਿੱਚ ਵਸ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ "ਗਰੋ ਮੋਰ ਫੂਡ ਅਭਿਆਨ" ਦੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟਾਂਗਰੀ ਅਤੇ ਮਾਰਕੰਡਾ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੇਤਰ ਜੰਗਲੀ ਜੰਗਲਾਂ ਹੋਠ ਸੀ, ਜੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਖੜੋਤ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਕਰਾਹ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਡੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਮੌਸਮੀ ਨਦੀਆਂ/ਨਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟਾਂਗਰੀ ਅਤੇ ਮਾਰਕੰਡਾ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬੱਧੀ ਰੁਕਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲਕ/ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬੰਜਰ ਸੀ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਜੰਗਲੀ ਸੂਰਾਂ, 'ਨੀਲ ਗਾਇਸ' (ਨਿਗਾਈ) ਦੇ ਝੁੰਡਾਂ, ਬਾਂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਸੱਪਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੱਪਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਆਜਾਂ/ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਹੀਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਵੀ ਬਣਾਏ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ/ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੇ ਵਿਆਜ ਵਿੱਚ ਰੁ. ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 5 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਜੋ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਚੀਕਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਲਾਲਚੀ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਕੇ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਕਿਰਾਇਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਰਸੀਦ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 2 ਨਵੰਬਰ, 1977 ਨੂੰ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ, ਕਰਾਹ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਸਲਾਂ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ 1 ਗ੍ਰੇਡ, ਕੈਥਲ ਦੁਆਰਾ 30 ਜਨਵਰੀ, 1979 ਦੇ ਸਮਾਨ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਲੈਕਟਰ 1 ਗ੍ਰੇਡ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ,

ਕਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੁਆਰਾ 8 ਮਈ, 1979 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਮਾਨ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗੈਰ-ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ (ਭਾਵ 1979 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 1707 ਤੋਂ 1731 ਅਤੇ 1979 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 2165) ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 14 ਨਵੰਬਰ, 1979 (ਅਨੁਫੇਦ-ਪੀ.2) ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੋਖਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ (1979 ਦਾ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 1707) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ । ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1981 ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕਰਾਹ ਵੱਲੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਰੈਂਡਰਡ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (1981 ਦਾ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰ. 3486) ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 6 ਨਵੰਬਰ, 1990 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਅਨੁਫੇਦ-ਪੀ.3)। ਨੂੰ 14 ਨਵੰਬਰ, 1979 ਦੇ ਹੁਕਮ (ਅਨੁਫੇਦ-ਪੀ. 2) ਰਾਹੀਂ **ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਲੀਜ਼ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਦਖਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਰਡਰ, ਇਹ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲ 1992-93 ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕਰਾਹ ਵੱਲੋਂ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 59 ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਗ੍ਰੇਡ-1 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ **ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕਾਟਾ** ਦਾ ਮੁਦਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ , ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, - ਮਿਤੀ 17 ਅਗਸਤ, 1993 ਦੇ ਹੁਕਮ **ਰਾਹੀਂ** ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 9785 ਆਫ 1993 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ **ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਪਿੰਡ ਕਰਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੀ**, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1994 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅਨੁਫੇਦ-ਪੀ.4.)। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਲੀਜ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪਟੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕਰਾਹ ਨੇ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1994 (ਅਨੁਫੇਦ-P.4) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕਰਾਹ ਦੀ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ **ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕਾਟਾ** ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ । ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਗ੍ਰੇਡ-1-ਕਮ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ, - 6 ਫਰਵਰੀ, 1996 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ (ਅਨੇਕਚਰ-ਪੀ.5) ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕਰਾਹ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਹਰੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਕਤ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਰਖਾਸਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 72/SDO136/SDO ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਕਤ 70 ਕੇਸ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਗਰੇਡ-1, ਪਿਹੋਵਾ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 25 ਅਕਤੂਬਰ, 2002 ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। -ਪੀ.6) ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਸ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1994 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 1993 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 9785 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ (ਅਨੁਫੇਦ-ਪੀ.4)। 4 ਤੋਂ 9 ਨੇ ਫਿਰ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 2007 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ

16665 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਿਤੀ 27 ਫਰਵਰੀ, 2009 (ਅਨੁਛੇਦ-ਪੀ 7) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਸਨ? ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜੋ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧੀਨ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੀ। ਇਹ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਕਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਉਹ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹੇਗਾ। ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ) ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਬੇਦਖਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਵਾਇਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ) ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕੁਲੈਕਟਰ ਗਰੇਡ-1, ਪਿਹੋਵਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 25 ਅਕਤੂਬਰ 2002 ਦੇ ਹੁਕਮ (ਅਨੁਛੇਦ-ਪੀ.6) ਖੁਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 9 ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਨ, ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਗਲਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। **ਮੋਲੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 2007 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 16665 ਨੇ 27 ਫਰਵਰੀ, 2009 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ (ਅਨੁਛੇਦ-ਪੀ.7)। -ਵੱਖ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਤੋਂ 79 ਸਨ, ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਗਾਤਾਰ ਚਾਰ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਗਰੇਡ-1 ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗਲਤ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ **ਮੋਲੂ ਰਾਮ ਕੇਸ** ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰ. 16665 ਆਫ 2007 ਵਿਚ 27 ਫਰਵਰੀ, 2009 (ਅਨੁਛੇਦ-

ਪੀ7) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਸੀ. 4 ਤੋਂ 9 ਵਿਚ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ **ਮੋਲੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ** ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 27 ਫਰਵਰੀ, 2009 (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾ-ਪੀ. 7) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੁਆਰਾ 12 ਜੂਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; 2009 (ਅਨੁਛੇਦ P.8)। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸੂਚਿਤ-ਪੀ. 1 ਤੋਂ ਪੀ.5 ਤੱਕ, ਅਨੁਸੂਚੀ-ਪੀ.2 ਤੋਂ ਪੀ.4 ਸਮੇਤ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ (ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 1) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤਾ. ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ (ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 1) ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 12 ਜੂਨ, 2009 (ਅਨੁਛੇਦ-ਪੀ.8) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਜਾਂ 'ਪਟਨਾਮਾ' ਦਾ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਥਿਤ ਲੀਜ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਚਾਲਨ ਲੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਉਥੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਵਾਦਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪਟੇਦਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹਨ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਲੀਜ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਤਾ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ *ਰਿਜ਼ਰਵ ਨਿਆਂਇਕ ਅੰਤਰ* ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਨੇ ਆਪਣੇ 12 ਜੂਨ, 2009 (ਅਨੁਛੇਦ-ਪੀ. 8) ਦੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਇਹ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 12 ਜੂਨ, 2009 (ਅਨੁਛੇਦ P.8) ਦਾ ਅਪ੍ਰਯੋਗਿਤ ਹੁਕਮ **ਮੋਲੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 27 ਫਰਵਰੀ, 2009 (ਅਨੁਛੇਦ P.7) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ**, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧੀਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮਾਂ

ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 372 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਤੋਂ 79 (ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। . ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ **ਮੋਲੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 27 ਫਰਵਰੀ, 2009 (ਅਨੁਛੇਦ P.7) ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(4) ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ "ਗਰੇ ਮੋਰ ਫੂਡ ਮੁਹਿੰਮ" ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਖਾਲੀ ਪਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਟਾਂਗਰੀ ਅਤੇ ਮਾਰਕੰਡਾ ਦੀਆਂ ਮੌਸਮੀ ਨਦੀਆਂ/ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਰੁਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ। ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜ-ਹਿੱਤ ਨੇ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਹੀਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਣ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਲਾਲਚੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। 5 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਜੋ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਖਾਤਾ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਚੀਕਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕਰਾਹ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਸਲਾਂ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ 1st ਗ੍ਰੇਡ, ਕੈਥਾਹ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - v/zde ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 30 ਜਨਵਰੀ, 1979. ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, - ਮਿਤੀ 8 ਮਈ, 1979 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ. ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1707 ਤੋਂ 1731 1979 ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2165 ਆਫ 1979 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। **ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ (ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 1707 ਆਫ 1979)** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 14 ਨਵੰਬਰ, 1979 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ (ਅਨੁਛੇਦ ਪੀ.2) ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ, ਕੜਾਹ ਨੇ

1981 ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 20 ਸਾਲ ਦਾ ਲੀਜ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ. ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ **ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ** (1981 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 3486) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 6 ਨਵੰਬਰ, 1990 (ਅਨੁਫੇਦ P.3) ਦੇ ਹੁਕਮ **ਰਾਹੀਂ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਰੁੱਟੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ **ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਆਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਿੱਧਾ ਨੁਕਤਾ ਸੀ।

ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਖੋਜ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਖੋਜ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਉਲਟ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, **ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ**, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ **ਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ / ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਦਖਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ, ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ 1 ਗ੍ਰੇਡ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ, - ਮਿਤੀ 17 ਅਗਸਤ, 1993 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰ. 9785 ਆਫ਼ 1993 ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਪਿੰਡ ਕਰਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1994 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅਨੁਛੇਦ P.4)। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1994 ਦੇ ਹੁਕਮ (ਅਨੁਛੇਦ P.4) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਥਿਤ ਲੀਜ਼ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗਵਰਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਥੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਟੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਸ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ:-

“(a) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ।

(b) ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ; ਅਤੇ

(c) ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਲੀਜ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ।

(b) ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਮੁੜ ਨਿਆਂਕਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ

ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਹਰੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 70 ਕੇਸ ਸਨ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ 1 ਗ੍ਰੇਡ ਪਿਹੋਵਾ, - 30 ਸਤੰਬਰ, 2002 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ (ਅਨੁਕੂਲ P.6) ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਪ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1994 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ਅਨੁਫੇਦ P.4) ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ (1993 ਦਾ CWP ਨੰ. 9785)। 5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1994 (ਅਨੁਫੇਦ ਪੰਨਾ 4) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਤੋਂ 79 ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 2007 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 16665 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੋਲੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ-ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹੈ। 7 ਤੋਂ 79 (ਪਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਇੱਥੋਂ) ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਦੀ 372 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੇਠਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਕਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ.

ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੀਜ਼ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ/ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਲੀਜ਼ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ (ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 1) ਨੇ ਮੋਲੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 27 ਫਰਵਰੀ, 2009 (ਅਨੁਫੇਦ ਪੀ. 7) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 12 ਜੂਨ ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ।, 2009 (ਅਨੁਫੇਦ P.8)। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿਆਦ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ 20 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪਟੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 4 ਅਤੇ 13 ਅੰਨਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਰੁ. 5 ਇਹ ਦੇਖਿਆ

ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸਗੋਂ ਜ਼ਾਹਿਰ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ 20 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ, ਕਰਾਹ ਨੂੰ ਨਿਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ) ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 378 ਏਕੜ, 4 ਕਨਾਈਆਂ 2 ਮਰਲੇ ਦੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ, ਪਿਹੋਵਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(c) ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਜੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਬਾਦੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਵਜੋਂ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

(d) ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ, ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ,

ਕਸਟਮ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਹਿੱਤ, -

- (a) ਜੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਲਈ ਗਠਿਤ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪੰਚਾਇਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;
- (b) ਅਬਾਦੀ ਦੇਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-

ਮਾਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

- (2) ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਨਿਹਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਨਿਹਿਤ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- (3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:
  - (i) ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਜੋ ਭਾਵੇਂ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਢੋਲੀਦਾਰ, ਭੋਡੇਦਾਰ, ਬੁਟੀਮਾਰ, ਬਾਸੀਖੁਓਪਾਹਸ, ਸੈਂਜੀਦਾਰ, ਮੁਕਰਾਰੀਦਾਰ;
  - (ii) ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। 1953, ਜਾਂ ਪੈਪਸੂ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1954 ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਅਤੇ ਉਪਕਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅਰੰਭ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ;
  - (iii) ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ।"

(8) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਪਿੰਡ ਲਈ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਹੈ। ਸ਼ਿਵਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨਾਰੀਕੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, (1) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਜੀ) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਵਜੋਂ ਵਰਣਿਤ ਜ਼ਮੀਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਨਿਹਿਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਨਿਹਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (h) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।) ਐਕਟ, 1954; ਜਾਂ 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੈਪਸੂ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1954 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ

4(1) ਅਤੇ 4(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਕਿ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ, ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ 2(ਜੀ)। ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜੋ ਭਾਵੇਂ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਢੋਲੀਦਾਰ, ਭੱਡੇਦਾਰ, ਬੁਟੀਮਾਰ, ਬਾਸੀਖੁਓਪਾਹਸ, ਸੌਜੀਦਾਰ, ਮੁਕਰਾਰੀਦਾਰ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਰਸਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, (2) ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਬੰਧਤ ਡੇਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿੱਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ "ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ" ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 'ਆਕੂਪੈਸੀ ਟੈਨੈਂਟਸ' ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

0) 1977 ਪੀ.ਐਲ.ਜੇ. 453

(2) (2009) 5 SCC 591

ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ 'ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ' ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਲਈ, ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ ਨੂੰ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ 'ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ' ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਆਕੂਪੈਸੀ ਟੈਨੈਂਟਸ (ਵੈਸਟਿੰਗ ਆਫ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਾਈਟਰੀ ਰਾਈਟਸ) ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਆਂ) ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਕੂਪੈਸੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੈ ਅਤੇ- ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿੱਤੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵਜ-ਵਿੱਚ-ਹਿਤ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਵਿਆਜ। ਇਸ ਲਈ, ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਨੂੰ 'ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ' ਵਜੋਂ

ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ 'ਮਾਰੂਸੀ' ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਕੇਸ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ' ਹਨ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਆਕੂਪੈਂਸੀ ਟੈਨੈਂਟਸ (ਵੈਸਟਿੰਗ ਆਫ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਾਈਟਰੀ ਰਾਈਟਸ) ਰੂਲਜ਼, 1956 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ **ਨਰਸਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ.

(9) ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ *ਰੀਸ ਨਿਆਂਕਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ* ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਜਾਂ 'ਪਟਨਾਮਾ' ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। **ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** (1979 ਦਾ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰ. 1707, 14 ਨਵੰਬਰ, 1979 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) (ਅਨੁਛੇਦ-ਪੀ.2) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਉਕਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ (ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ 1 ਗ੍ਰੇਡ) ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ 'ਪਟਨਾਮਾ' ' (ਲੀਜ਼ ਡੀਡ) ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ 20 ਸਾਲ ਸੀ ਭਾਵ 1955 ਤੋਂ 1975 ਤੱਕ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ 'ਪਟਨਾਮਾ' ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ

ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪਟੇ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਗਲਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, **ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ** ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ *ਨਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ (ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰ. 3486 ਤੋਂ 1991, 6 ਨਵੰਬਰ, 1990 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ) (ਅੰਕ-ਪੀ.3)। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1955 ਵਿੱਚ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੂ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, **ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ** ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ■ਪੱਟਨਾਮਾ* (ਲੀਜ਼ ਡੀਡ) ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪਟੇਦਾਰ ਸਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪਟੇਦਾਰ ਸਨ, **ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।** ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਗਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ **ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** (1991 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 3486. 6 ਨਵੰਬਰ 1990 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ) (ਅਨੇਕਚਰ-ਪੀ. 3). ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ 14 ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ **ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਨਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਾਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ।** 1979 (ਅਨੇਕਸ ਯੂਰੇ-ਪੀ.2)। ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੀ। **ਮੋਲੂ ਰੇਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** (2007 ਦਾ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰ. 16665. 27 ਫਰਵਰੀ 2009 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) (ਅਨੇਕਸਰਕ-

ਪੀ.7) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸਲੇਟ ਸਰਕਾਰ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੀਜ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ। ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਹੁਕਮ, ਇਸ ਲਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਮੋਲੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲੈ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਟੇਦਾਰ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਜੋ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹਨ, ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"7. ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

(1) ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਖੁਦ-ਖੁਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਜਾਂ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਜਿਹੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਦੇ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਸ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਦੇਹ ਵਿਚਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਚ ਨਿਯਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ

ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਸਵਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ।

(10) ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ 1 ਗ੍ਰੇਡ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖੁਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਜਾਂ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ ਜਾਂ

ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇ ਹ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਮੁੱਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ 1 ਗ੍ਰੇਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੰਚਾਇਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੋਲੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 27 ਫਰਵਰੀ, 2009 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ (ਅਨੁਫੇਦ-ਪੀ.7) ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਿ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੀ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜੋ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਨੂੰ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ (ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 1) ਨੇ ਮਿਤੀ 12 ਜੂਨ, 2009 ਦੇ ਹੁਕਮ (ਅਨੁਫੇਦ-ਪੀ. 8) ਰਾਹੀਂ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ: 1) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ (ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ

ਲੀਜ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 20 ਸਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ। ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ 4 ਅਤੇ 13 ਅੰਨਾਂ ਅਤੇ ਰੁ. 5, ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਬਜ਼ਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਉਕਤ ਜਾਂਚ ਜੋ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 1) ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 12 ਜੂਨ, 2009 ਦੇ ਹੁਕਮ (ਅਨੁਛੇਦ-ਪੀ.8) ਰਾਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰ ਗਲਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। **ਮੌਲੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅੰਤਮ ਇਰਾਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ। ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇਛਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਖੁਦ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ 1 ਗ੍ਰੇਡ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਗਲਤ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੰਮ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਵਰਜਿਤ ਹਨ, ਇਸਲਈ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜੋ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਗਲਤ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੀਸੀਐਲਬੀਆਰਸੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕੇ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ **ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, (3) ਵਿੱਚ** ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ *ਨਿਆਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ* ਸੰਬੰਧ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਦਾ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰ ਸੰਬੰਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵੀ ਸੰਬੰਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ *ਨਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ*। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲੀਜ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੀਜ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇ ਕਿ ਪੈਲੀਲੋਰ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, 14 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ **ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। 1979 (Annexurc-P.2)।**

(11) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬੇਦਖਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਇੱਥੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜਾਂ ਮਿਤੀ 12 ਜੂਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 2009 (ਅਨੁਛੇਦ-R8) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। (ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 1)।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ

AMRIT PAL SINGH AND ANOTHER r. STATE OF HARYANA 109
(Pennod Kohli, J.)

ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ
ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ
ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ